

Stručná formulace cílů Michala Bulanta, kandidáta na děkana Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity pro období 2026-2030

Vážené senátorky, vážení senátoři,
vážené členky a členové akademické obce,
milé kolegyně a kolegové z PřF MU,

rád bych Vám touto formou představil své záměry, kterými bych chtěl v roli děkana přispět k našemu společnému úsilí o další rozvoj Přírodovědecké fakulty a jejích pracovišť s cílem přiblížit se svou kvalitou výzkumu i vzdělávání evropským lídrům.

Cíle v oblasti vzdělávání

Motto: „(...) bude univerzitou náročnou ve studijních požadavcích, jejíž absolvent je úspěšnou osobností, s perspektivním uplatněním a aktivním přístupem k životu (...)“
(Vize MU do roku 2028)

Přírodovědecká fakulta je z podstaty svého fungování institucí, kde je vzdělávání výrazně spojeno s výzkumem, k němuž jsou velmi často vedeni již naši uchazeči a studenti. Dlouhodobě přitom pozorujeme nevyváženou poptávku uchazečů, která se v oblasti STEM spíše snižuje a mnoho našich tradičních oborů má kvalitních uchazečů spíše nedostatek, zatímco ve většině „bio“ programů jsme naopak nuceni mnoho kvalitních zájemců o studium odmítat. S tím souvisí již nyní fakultou rozvíjené aktivity pro školy nižších stupňů a jejich žáky, jsem nicméně přesvědčen, že tyto aktivity je třeba uchopit a podporovat systematictěji a komplexněji.

Při reakreditacích hodlám kvůli přehlednosti pro studenty SŠ podporovat **přípravu** větších **studijních programů** dle vzoru kvalitních zahraničních univerzit (zejména v bakalářském studiu a tam, kde k tomu budou vhodné podmínky) s flexibilnějším pohybem studentů mezi studijními plány, příp. programy (tam, kde je to smysluplné z hlediska obsahu, dostupné kapacity a postupu ve studiu daných studentů). Výzvou v nadcházejícím období bude smysluplně zahrnout využití **AI a zpracování velkých dat** do vzdělávací nabídky napříč obory fakulty. Zde se nabízí rovněž intenzivnější spolupráce s Fakultou informatiky, která

bude zřejmě čelit poklesu zájmu o studium v klasických „programátorských“ oborech, a to kromě již akreditované bioinformatiky i v dalších oborech.

V souladu se Strategickým záměrem MU a Dlouhodobou rozvojovou strategií PřF hodlám i nadále podporovat péči o kvalitu vzdělávání, která je základním předpokladem úspěchu našich studentů, těmito kroky:

- Vyhodnotit podobu přijímacího řízení (s ohledem na možnost posilování oborových a motivačních aspektů).
- Zásadní pro rozvoj programů je role garantů a programových rad – ve spolupráci s MU a národními autoritami a s přihlédnutím ke specifické situaci fakulty je třeba dořešit požadavky na guaranty a zejména jejich pravomoci, aby mohli garanti (či garanční týmy) skutečně řídit rozvoj jim svěřených programů.
- S ohledem na silnou roli profesního a odborného vzdělávání na PřF je třeba dále posilovat různé formy zpětné vazby od partnerů (zaměstnavatelé a absolventi) do inovací a aktualizací studijních programů.
- Dále posilovat spolupráci se školami nižších stupňů (zejména středními), rozvíjet koncept fakultních škol a ve spolupráci s dalšími fakultami (zejména FF) připravit založení klinické střední školy (zásadní pro učitelské studium).

Kvalitním učitelem není nikdo z nás automaticky, o dobré učitele je třeba pečovat – jakkoliv máme na fakultě celou řadu vynikajících vyučujících (včetně těch již oceněných cenami rektora či ministra školství), považuji za důležité dále tuto složku „první role univerzity“ akcentovat a dobrou praxi ve výuce sdílet a dále podporovat:

- Oceňovat učitele a zkvalitňovat výuku na fakultě s využitím široké nabídky vzdělávání budované univerzitním pracovištěm CERPEK v rámci KompassMUNI a podporováním komunity aktivních vyučujících PřF.
- Rozvíjet fakultní programy s využitím financování z OP JAK a PPSŘ na šíření a podporu výukových inovací.
- Zavést pozici proděkana po vzoru zahraničních „vice-dean for learning and teaching“, který bude mít kromě formálních akreditací studijních programů na starost rovněž rozvoj této oblasti a koordinaci komunity aktivních vyučujících.

Za důležitou součást nabídky studia na fakultě považuji kvalitní **přípravu budoucích učitelů** (zejména) středních škol. Zde dochází v posledních letech na naší fakultě (po delší stagnaci) k výraznému zlepšení výuky specificky orientované na budoucí učitele, včetně posílení pedagogické složky vzdělávání (vše v souladu s národní koncepcí). Zároveň je třeba opakovaně zdůrazňovat potřebu nerezignovat na kvalitní oborovou přípravu (tedy oponovat hlasům „hlavně je třeba připravit dobrého učitele osobnostně, obor je vedlejší“). Cílem je přehledná a zároveň flexibilní cesta k učitelské profesi (včetně CŽV a dalšího vzdělávání pedagogů):

- Připravit novou akreditaci reflektující změněné národní standardy a kompetenční rámec absolventů učitelství; významně v tomto spolupracovat zejména s FF, též s FI, PdF a FSpS.

- Pokračovat a dále rozvíjet spolupráci s fakultními školami, využívat jejich „experty z praxe“ ve vlastní výuce a rozvíjet odbornou činnost a působení našich didaktiků na partnerských školách.
- Aktivně se účastnit národních diskusí, zejména při probíhající reformě rámcových vzdělávacích programů pro střední školy a nastavení podmínek vzdělávání budoucích učitelů, včetně zaváděného kontraktového financování těchto studijních programů.

Cíle v oblasti doktorského studia, vědy a výzkumu, výzkumné infrastruktury

Motto: „světové technologie je potřeba naplnit světovými lidmi“ (ISAB MU 2024)

V této oblasti považuji za základ cíle stávajícího vedení fakulty formulované v *Dlouhodobé rozvojové strategii (květen 2021)* a na ně (spolu s výstupy z interního hodnocení výzkumu a doktorského studia) navázaný kontrakt uzavřený mezi děkanem a rektorem, jehož plánované výstupy jsou jasně a rozumně formulovány jako 1. *Posílení mezinárodní kompetitivnosti výzkumu na fakultě* a 2. *Dokončení reformy doktorského studia podle strategie MU a mezinárodních standardů*.

Ze strategických cílů v oblasti výzkumu vybírám ty, kde považuji centrální podporu fakulty za zásadní, a to včetně rozpočtových intervencí:

- evaluace výzkumu a identifikace silných výzkumných témat;
- podpora zapojování vědců do mezinárodních projektů (ERC apod.);
- získávání nových vynikajících pracovníků, posílení internacionalizace;
- budování a rozvoj kapacit pro excelentní výzkum, výzkumné infrastruktury.

Zde kvituji proklamovaný **důraz na podporu excellence** a první úspěchy v oblasti ERC po delším nepříliš úspěšném období (zejména ve srovnání s Ceitecem nebo Univerzitou Karlovou). Domnívám se, že GAMU a rektorátní „grant office“ jsou schopny kvalitní uchazeče velmi dobře podpořit, úkolem vedení fakulty pak bude zabezpečit podporu v rámci fakulty, a to jak v oblasti projektové podpory, tak v oblasti mentoringu (interního i externího).

Při získávání nových vynikajících pracovníků hodlám připravit systém „**seed funds**“ pro finanční podporu jejich etablování s využitím možností GAMU a s důrazem na dlouhodobě rovné příležitosti mezi vědními obory.

Zásadní pro výzkum na fakultě je přístup k **výzkumným infrastrukturám** – zde je třeba podpořit a naplnit záměry podrobně formulované v Cíli 3 rozvojové strategie fakulty, zejména vhodně nastavit status a financování Preklinického centra a využít unikátních zkušeností s koordinací infrastruktury EIRENE při diskusi o nastavení podmínek provozu infrastruktur na MU, v níž by měla být PŘF spolu s Ceitecem přirozeným lídrem.

V neposlední řadě je třeba dokončit a průběžně vyhodnocovat fungování reformy **dokterského studia** a dále posilovat jeho mezioborovost – aktuálně nabíhají významné úpravy ve financování dokterského studia (zejména zavedením tzv. dokterského studijního příjmu), s čímž je spojen tlak na zefektivnění výběru a vedení doktorandů a úspěšné dokončování jejich studií; samozřejmostí je důsledný přístup k požadavku na mobility doktorandů a jejich podpora. Při vědomí toho, že PŘF je v oblasti dokterského studia dlouhodobě na univerzitě zásadním aktérem, je třeba pracovat na jeho dalším rozvoji dle vydiskutované univerzitní politiky (implementace standardu školitele, TAC – thesis advisory committees) a s využitím specifických doporučení pro naši fakultu vzešlých z interního hodnocení vědy a dokterského studia v roce 2023 (restrukturalizace programů do větších celků, příprava „PhD school“, harmonizace nastavených podmínek a přístupu oborových rad, větší internacionalizace).

Cíle v oblasti vnitřní správy

Motto: „(...) bude vzorem ve své vnitřní kultuře, ve schopnosti dospět ke konsenzu, v harmonizaci svých součástí ve prospěch (...) celku a v integritě pracovního i studijního prostředí.“ (Vize MU do roku 2028)

V oblasti vnitřní správy fakulty považuji za nezbytné provést důkladnou **analýzu centrálních činností** – aniž bych chtěl znevažovat obvyklý důraz na snižování byrokracie (ten je potřeba zejména při jednání s vnějšími aktéry vést v patrnosti), chci se soustředit především na revizi interních procesů s ohledem na jejich efektivitu, tedy nákladnost vs. užitečnost, odhad a řízení rizika a zejména na dělení kompetencí a zodpovědnosti mezi děkanátem a ústavu. Za naprosto zásadní považuji roli **ředitelů ústavů** – vedoucích pracovníků, kteří se na většině ústavů PŘF starají o pracoviště srovnatelná svou velikostí či výnosy s menšími fakultami MU, k čemuž jim je třeba připravit podmínky, ať už jde o administrativní zázemí nebo potřebné (reálné) kompetence. Ředitele ústavů vnímám (vedle ostatních členů vedení) jako nejdůležitější partnery děkana pro jeho rozhodování a podle toho bych nastavil i frekvenci a podobu společných jednání.

Hodlám se intenzivně věnovat rovněž **inovaci rozpočtování na fakultě**, kdy považuji za žádoucí nejen rozdělovat přidělené prostředky (k čemuž nutně dochází v poměrně pokročilé fázi roku), ale připravit ve spolupráci s řediteli ústavů strategicky chápaný rozpočet se střednědobým (rozumně stabilním) výhledem, umožňující ústavům s využitím fakultních fondů překlenout volatilitu projektových peněz (částečně po vzoru investičního financování MU, která je na rozdíl od většiny jiných univerzit schopna stavět díky částečné centralizaci investic i ze svých zdrojů).

K záměru detailně analyzovat činnosti a inovovat rozpočtování mne vede rovněž pohled na ne úplně příznivý vývoj struktury fakultního rozpočtu za posledních deset let (soudě alespoň

dle pohledu na dostupné základní parametry rozpočtu), kdy při mírném růstu výnosů (PVČ celkově o cca 70 %, IP DKRVO o cca 80 %) vzrostly fakultní centralizované náklady takřka na dvojnásobek (ve srovnání s často problematizovanými odvody na centralizované náklady MU, které vzrostly o 50 %). Zároveň dochází v posledních nejméně pěti letech ke mzdové stagnaci na klíčových akademických pozicích profesorů a docentů, kdy na rozdíl od většiny fakult MU medián celkové mzdy rostl pouze o jednotky procent a PřF se tak z pozice jednoho z „mzdových lídrů“ univerzity, odpovídající vědeckému výkonu fakulty, přiblížila univerzitnímu průměru. Na nižších akademických pozicích (zejména lektorských) lze navíc očekávat zvýšenou konkurenci regionálního školství, kde je zákonem nastaven mechanismus zvyšování platů.

Cíle v oblasti společenského působení a komunikace

Motto: „*When you're in love, you want to tell the world. This is the essence of science communication.*“ (Carl Sagan)

Přírodovědecká fakulta je z mé zkušenosti člověka, který se více než čtvrt století věnuje **podpoře talentů** a práci s nimi (nejprve s matematickými, postupně se k tomu přidala koordinační role i dalších, většinou studentských, aktivit), velmi aktivní v oblasti oslovování potenciálních studentů a zejména v odborné práci s nimi. Jsme zásadní spolutvůrci úspěšných projektů (Bioskop, MjUNI, Festival vědy apod.) a studenti pod vedením pracovníků PřF jsou velmi úspěšní např. v soutěžích SOČ či České hlavičky. Rovněž oceňuji dosavadní podporu, kterou těmto aktivitám formou spolufinancování dotačních projektů či studentských stipendií vedení PřF poskytuje. Přesto se domnívám, že je na místě systematictější zakotvení těchto aktivit, aby byly schopny fungovat předvídatelně a (s vědomím nezastupitelné role nadšených a aktivních studujících) pod garancí fakulty, nezbytnou při zvyšujících se formálních nárocích ze strany vnějšího prostředí. Jako další vhodnou aktivitu pro studenty posledních ročníků středních škol, seznamující s obory a prostředím fakulty, která by je zároveň mohla přesvědčit o vhodnosti studia na PřF, vidím analogii programu Touch Econ, úspěšně realizovaného na ESF.

Rád bych dále podpořil **rozvoj aktivit posilujících viditelnost** fakulty ve veřejnosti, a to zejména prostřednictvím podpory kolegyň a kolegů, majících dar a schopnosti pro veřejné působení a popularizaci vědy. Kromě toho hodlám navazovat a rozvíjet spolupráci s klíčovými (zejména regionálními) aktéry pro rozvoj povědomí a zájmu o přírodní vědy – Vida!, JCMM, projekt STEM, asociace ředitelů gymnázií apod. – a zejména s našimi úspěšnými alumni jako nejlepšími ambasadory kvality naší Přírodovědecké fakulty.

Závěrem

Motto: „Přírodovědecká fakulta MU má ambici se stát ve středoevropském regionu fakultou první volby pro ty, kteří chtějí získat specializované i interdisciplinární přírodovědné vzdělání, podílet se na inovativním výzkumu posunujícím hranice poznání i kvalitu života současné i příštích generací a najít smysluplné uplatnění v nově se rozvíjejících oborech na regionálním i mezinárodním pracovním trhu.“ (Vize PŘF MU)

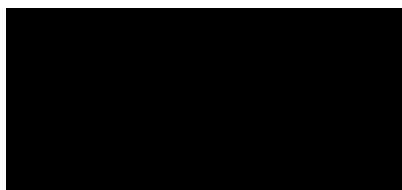
Milé kolegyně, milí kolegové,

ve dvou funkčních obdobích pod vedením stávajícího pana děkana procházela Přírodovědecká fakulta (stejně jako Masarykova univerzita, vysoké školy obecně a ostatně i celá společnost) mnoha výzvami pocházejícími z vnějšího prostředí, se kterými nemohly počítat strategické záměry univerzit ani programové cíle vedoucích pracovníků. I přes nutnost zvládat tyto aktuální výzvy jsme se jako univerzita díky vizi, nasazení a společně sdíleným hodnotám dále úspěšně rozvíjeli.

Svoji kandidaturu pojmám jako nabídku fakultní obci na zúročení znalostí a zkušeností nabytých ve vedení fakulty (proděkan 2001-2010), v akademickém senátu MU (předseda 2012-2015) a ve vedení univerzity (prorektor od roku 2015). Ve všech těchto rolích jsem se významně podílel na důležitých transformačních krocích, kterými byly na úrovni PŘF mj. zásadní proměna struktury PŘF („velká“ evaluace výzkumu 2006, nový Statut a rozpočtová pravidla PŘF, z velké části dosud uplatňovaná), na úrovni MU pak zejména (vy)budování systému zajišťování kvality vzdělávací činnosti po novele zákona o vysokých školách v roce 2016. Při svém působení jsem měl vždy na mysli prospěch instituce či pracoviště, pro něž jsem pracoval s vidinou dlouhodobých cílů. I díky tomu jsem byl postupně oslovován s uvedenými pracovními výzvami nebo do různých národních fór a pracovních skupin (viz příložený životopis). Stejně bych postupoval i v případě zvolení a jmenování děkanem Přírodovědecké fakulty – práci ve prospěch fakulty a realizaci výše navržených cílů jsem připraven věnovat veškerý čas potřebný k důkladné diskusi nezbytných kroků a následně i svou energii a zkušenost k jejich prosazení.

Mou ambicí je budovat na Přírodovědecké fakultě přátelské a zároveň motivující prostředí, kde je podporována a oceňována aktivita ve prospěch fakulty, a směřovat tak k naplnění fakultní vize.

Pokud získám Vaši důvěru, budu velmi rád fakultě v tomto duchu jako děkan sloužit.

Michal Bulant

Brno 12. září 2025

